

KHỐI THPT CHUYÊN TOÁN - TIN, TRƯỜNG ĐHKHTN ĐƠN VỊ ĐI ĐẦU TRONG ĐÀO TẠO TÀI NĂNG TRẺ

*Khối THPT chuyên Toán - Tin,
Khoa Toán - Cơ - Tin học
Trường ĐHKHTN- ĐHQGHN*

Khối THPT chuyên Toán - Tin thuộc Trường Đại học Khoa học Tự nhiên được thành lập tháng 9/1965 theo quyết định của Chủ tịch Hội đồng Bộ Trưởng (cố Thủ tướng Phạm Văn Đồng), nhằm phát hiện, đào tạo năng khiếu Toán học cho học sinh THPT với chất lượng cao, nhằm tạo nguồn đào tạo những cán bộ khoa học kỹ thuật xuất sắc xây dựng và bảo vệ Tổ quốc.

Từ năm 1965 đến 1993 Khối được giao nhiệm vụ đào tạo học sinh năng khiếu về toán học.

Từ năm 1994 trên nền tảng thành tích đào tạo xuất sắc về Toán học, Khối được giao thêm nhiệm vụ đào tạo học sinh năng khiếu về Tin học cho đất nước trong thời kỳ đổi mới và Khối được đổi tên thành Khối THPT chuyên Toán - Tin.

Hiện nay, Khối THPT chuyên Toán - Tin có 16 người cán bộ chính thức (trong đó có 3 TS, 2 ThS) và 20 cán bộ kiêm nhiệm (trong đó có 4 GS, 5 PGS, 5 TSKH, 9 TS).

Nhìn lại chặng đường đã qua, có thể nhận thấy rằng Khối THPT chuyên Toán - Tin Trường ĐHKHTN đã đạt được những thành tích rất đáng tự hào:

1. Khối THPT chuyên Toán - Tin Trường ĐHKHTN là trung tâm đào tạo nhân tài cho đất nước

Khối đã đào tạo được gần 3.000 học sinh của 40 khoá chuyên Toán và 11 khoá chuyên Tin đã tốt nghiệp.

Đội tuyển học sinh giỏi Toán và Tin học Trường ĐHKHTN thường xuyên là đội mạnh nhất giành nhiều giải cao nhất trong các kỳ thi học sinh giỏi Toán và Tin quốc gia. Từ năm học 1966 đến 2004 Khối đã có gần 200 giải quốc gia.

Học sinh chuyên Toán - Tin Trường ĐHKHTN thường xuyên chiếm tỉ lệ đa số và là nòng cốt của đội tuyển học sinh Việt Nam tham dự thi Olympic Toán, Tin quốc tế và đã mang lại những thành tích xuất sắc mà không một cơ sở đào tạo nào đạt được.

Đặc biệt từ năm 1974 đến 2005 học sinh của Khối đã đạt được 55 huy chương quốc tế về Toán trong tổng số 130 huy chương của toàn quốc trong đó có 18 huy chương vàng (đạt 18/35 huy chương vàng của cả nước) như: Đàm Thanh Sơn lớp 11 dự thi lớp 12 đạt giải Nhất tuyệt đối 40/40 điểm kỳ thi Olympic tổ chức tại Tiệp Khắc, Ngô Bảo Châu hai lần đi thi tại úc và CHLB Đức đều đạt Huy chương vàng, Đào Hải Long hai lần đạt Huy chương vàng Toán quốc tế tại Hồng Kông và Canada, Ngô Đắc Tuấn hai lần đạt Huy chương vàng Toán năm 1995, 1996 và Đỗ Quốc Anh giải nhất tuyệt đối 42/42 điểm tại Achentina năm 1997, Lê Hùng Việt Bảo giải nhất tuyệt đối tại Nhật Bản năm 2003. Năm 2000 Khối có 4 học sinh dự thi có 3 em đạt Huy chương vàng. Năm 2004 Khối có 2 em đạt Huy chương vàng Olympic Toán học quốc tế tại Hy Lạp.

15 năm qua Khối đã đạt được 25 giải quốc tế về Tin học trong tổng số 37 giải của cả nước, tiêu biểu là em Phạm Bảo Sơn hai năm liền đạt Huy chương bạc quốc tế và em Nguyễn Ngọc Huy lớp 11 là học sinh đầu tiên của Việt Nam đạt Huy chương vàng kỳ thi Tin học quốc tế tại Thổ Nhĩ Kỳ năm 1999. Năm 2003 trong kỳ thi Olympic Tin học quốc tế tại Mỹ 4 học

sinh trong đội tuyển Olympic Tin học Việt Nam đều là học sinh của Khối THPT chuyên Toán - Tin Trường ĐHKHTN và đều đạt được giải cao.

Số huy chương vàng quốc tế của Khối THPT chuyên Toán - Tin Trường ĐHKHTN chiếm hơn một nửa tổng số huy chương vàng của cả nước.

Nhiều học sinh của Khối nay đã trở thành những viện sĩ, tiến sĩ khoa học, giáo sư đầu ngành giữ trọng trách tại các trường đại học (ĐHQG Hà Nội, ĐHQG thành phố Hồ Chí Minh, ĐH Mở Địa chất, Viện Toán học, Viện Cơ học, Công trình Thủy điện sông Đà, Dầu khí Vũng Tàu,... Tiêu biểu là các GS.TSKH Đào Trọng Thi - Ủy viên TW Đảng, Giám đốc ĐHQGHN; GS.TS. Trần Văn Nhung - Thứ trưởng Bộ GD&ĐT; GS.TSKH Hoàng Ngọc Hà - Vụ Trưởng vụ KHCN - Bộ GD&ĐT; GS.TSKH Ngô Việt Trung - Viện sĩ của Viện Khoa học Thế giới thứ 3; GS.TSKH Lê Hồng Vân, GS.TSKH Ngô Bảo Châu được tặng các giải thưởng quốc tế,...

Gần 300 học sinh của Khối đã có học vị tiến sĩ, 30 có học vị tiến sĩ khoa học, tiêu biểu là Nguyễn Tiến Dũng, Ngô Bảo Châu - 24 tuổi bảo vệ thành công luận án tiến sĩ tại Pháp, Lê Thị Hồng Vân - 28 tuổi, nữ tiến sĩ trẻ nhất của Việt Nam được giải thưởng Viện Vật lý Triest của Ý, Bùi Hải Hưng - tiến sĩ Tin học đầu tiên của Việt Nam tại Úc.

2. Thành tích về nghiên cứu khoa học và đổi mới phương pháp giảng dạy

Hàng năm (từ năm 2002), Trường được Bộ Giáo dục & Đào tạo giao nhiệm vụ bồi dưỡng giáo viên giỏi toàn quốc: Đã tổ chức các trường hè với 800 lượt giáo viên giỏi Toán và các cán bộ chuyên môn của Sở Giáo dục & Đào tạo của 64 tỉnh, thành trong cả nước tham dự.

Nhiều thầy, cô giáo của Khối được Bộ GD&ĐT cử làm Trưởng, Phó đoàn Việt Nam thi Olympic Toán và Tin quốc tế.

Các cán bộ, viên chức của Khối đã luôn luôn tự nâng cao trình độ chuyên môn. 4 người đã hoàn thành luận án tiến sĩ.

Hàng năm, các cán bộ của Khối THPT chuyên Toán - Tin không những nỗ lực phấn đấu trong chuyên môn, bảo đảm giờ giảng, giảng dạy có chất lượng cao, mà nhiều cán bộ còn bảo vệ thành công luận văn thạc sĩ, luận án tiến sĩ.

Từ năm 1990 đến nay, hàng tuần duy trì đều Xêmina khoa học "*Phương pháp Toán sơ cấp*" cho các giáo viên giỏi của thủ đô Hà Nội.

Các thầy, cô giáo trong Khối THPT chuyên Toán - Tin đã viết trên 20 cuốn sách chuyên đề bồi dưỡng học sinh giỏi Toán và Tin (tủ sách chuyên Toán của NXB Giáo dục). Tham gia biên dịch các đề thi Toán quốc tế, biên soạn các đề thi học sinh giỏi quốc gia. Đóng vai trò nòng cốt trong tạp chí *Toán học và Tuổi trẻ*. Tham gia các hội thảo liên kết quốc tế.

Một điều vô cùng đặc biệt ở Khối THPT chuyên Toán - Tin là ở đây phương pháp giảng dạy đã trở thành lý luận.

Đổi mới phương pháp giảng dạy là điều kiện quyết định để nâng cao chất lượng giảng dạy. Đổi mới phương pháp giảng dạy đã trở thành mục tiêu, khát vọng của các thầy, cô giáo trong Khối. Kinh nghiệm bồi dưỡng, đào tạo học sinh năng khiếu về Toán, Tin đã trở thành điểm sáng được các trường THPT chuyên trong cả nước học tập. Ngoài việc dạy giỏi cho học sinh của Khối, các thầy cô giáo của Khối còn tích cực đi đến các vùng sâu, vùng xa - nơi có trường năng khiếu để truyền đạt những phương pháp giảng dạy mới, cập nhật kiến thức cho những giáo viên của các trường đó. Kết quả là nhiều giáo viên dạy chuyên Toán tại các tỉnh đã đào tạo được học sinh đạt giải quốc tế.

Những thành tích đặc biệt xuất sắc từ 2000 đến nay:

- Từ năm 2000-2005 Khối luôn đạt tỉ lệ thi tốt nghiệp THPT từ 40-45% loại giỏi, đặc biệt em Phạm Thị Thu Thuỷ (lớp

12A chuyên Tin) đỗ thủ khoa kỳ thi tốt nghiệp của toàn quốc năm 2001 với số điểm là 58/60.

- Thi đại học: Từ năm 2000-2005: 60% học sinh lớp A (có học bổng) mà đạt từ 24 điểm đến 30 điểm trong kỳ thi đại học toàn quốc, nhiều em là thủ khoa của các trường đại học trong cả nước.

- Năm 2000 trong kỳ thi Olympic Toán quốc tế tại Hàn Quốc 4 học sinh của một lớp 12A Toán đã đứng trong đội tuyển quốc gia (4/6 học sinh) đi thi quốc tế và đạt 3 Huy chương vàng, 1 Huy chương bạc: Đó là các em Nguyễn Minh Hoài, Bùi Viết Lộc, Đỗ Đức Nhật Quang - Huy chương vàng, em Cao Vũ Dân - Huy chương bạc.

- Năm 2003 tại Nhật Bản em Lê Hùng Việt Bảo học sinh lớp 11 dự thi Olympic Toán đạt Huy chương vàng, giải nhất tuyệt đối (một trong ba giải nhất tuyệt đối của cả kỳ thi).

- Năm 2003 thi Tin học quốc tế tại Mỹ, 4 học sinh trong đội tuyển Việt Nam đi thi đều là học sinh chuyên Tin của Trường ĐHKHTN, và các em đều đạt giải. Em Nguyễn Lê Huy lớp 11 đạt Huy chương vàng (đứng thứ 4 trong cuộc thi), em Cao Thanh Tùng đạt Huy chương bạc, các em Đinh Ngọc Thắng, Phạm Trần Đức đạt Huy chương đồng.

- Năm 2004 Khối có hai em đạt Huy chương vàng Olympic Toán quốc tế tại Hy Lạp.

Học sinh Khối THPT chuyên Toán - Tin Trường ĐHKHTN thường xuyên chiếm tỉ lệ cao và là nòng cốt của đội tuyển học sinh Việt Nam tham dự thi Olympic Toán học và Tin học quốc tế đã mang lại những thành tích đặc biệt xuất sắc.

Trong những năm gần đây học sinh Khối THPT chuyên Toán - Tin là lực lượng nòng cốt của hệ đào tạo cử nhân khoa học tài năng Trường ĐHKHTN - ĐHQGHN; hệ kỹ sư tài năng của các trường: Đại học Công nghệ - ĐHQGHN, Đại học Bách

Khoa Hà Nội,... Nhiều em đứng đầu các trường đại học danh tiếng trên thế giới như: Như Ngô Bảo Châu, Ngô Đắc Tuấn, Nguyễn Tiến Dũng, Đàm Thanh Sơn... Nhiều em được nhận học bổng đào tạo tiến sĩ tại: Pháp, Anh, Nhật Bản, Mỹ, Canada, Singapore, Úc (Đỗ Quốc Anh tại Mỹ, Trần Tuấn Anh tại Singapore,...)

Quá trình khen thưởng:

- + Huân chương Lao động hạng III năm 1985;
- + Huân chương Lao động hạng II năm 1995;
- + Huân chương Lao động hạng I năm 2000;
- + Tập thể Lao động giỏi năm 2001;
- + Tập thể Lao động xuất sắc 2 năm: 2002, 2003;
- + 2 Bằng khen của ĐHQGHN năm 2002, 2003;
- + Bằng khen của Thủ tướng Chính phủ năm 2004;
- + Nhiều bằng khen của ĐHQGHN, Bộ Giáo dục & Đào tạo cho các cán bộ, viên chức của Khối vì đã có thành tích bồi dưỡng đội tuyển Olympic Toán, Tin quốc tế;
- + Tổ Công đoàn đã nhận được nhiều bằng khen của Công đoàn ĐHQGHN, Công đoàn Trường ĐHKHTN;
- + Liên chi đoàn của Khối đã được tặng bằng khen của TW Đoàn TNCS Hồ Chí Minh năm học 2003-2004.

Qua 40 năm phấn đấu liên tục, tất cả các thế hệ thầy và trò của Khối THPT chuyên Toán - Tin đã khắc phục khó khăn, kiên trì tự bồi dưỡng, liên tục đổi mới, dám nghĩ, dám làm, giáo dục toàn diện, không ngừng vươn lên trong nhiệm vụ phát hiện, bồi dưỡng, đào tạo nhân tài có hiệu quả. Không những thế các thế hệ thầy trò luôn là tấm gương tiêu biểu trong việc chấp hành chủ trương, đường lối, chính sách của Đảng, pháp luật của Nhà nước; nội quy/quy định của Nhà trường, của ngành giáo dục, của địa phương nơi cư trú. Trải qua gần 40 năm, cho đến nay Khối THPT chuyên Toán - Tin Trường ĐHKHTN - ĐHQGHN

đã trở thành địa chỉ tin cậy, là nơi nhiều phụ huynh mong muốn cho con em mình được vào học, bởi đây là một nơi đào tạo học sinh giỏi tốt nhất và cũng là nơi rèn người tốt nhất. Cho đến thời điểm này chưa phát hiện một học sinh nào của Khối là học sinh hư, tham gia các tệ nạn xã hội, vi phạm pháp luật.

Với những thành tích đặc biệt xuất sắc trong thời kỳ đổi mới Khối THPT chuyên Toán - Tin đã được ĐHQGHN xét trình Nhà nước tặng tặng danh hiệu cao quý: Anh hùng lao động trong thời kỳ đổi mới./